

Směnečné zajištění

Směnečné zajištění je založeno na vlastnostech směnky. Její nejdůležitější charakteristikou (viz předchozí výklad) je, že směnečná pohledávka může být vymáhána s větší jistotou, než ostatní úvěrové pohledávky. Tato schopnost činí ze směnky kvalitní zajišťující prostředek.

Zástava

Zástava je určitá věc nebo právo, které dlužník předá bance jako zajištění její pohledávky. Zástava zaniká spolu s pohledávkou. Banka je povinna uvolnit zástavu, jakmile dlužník vyrovná svůj závazek. Jako věci vhodné do zástavy se jeví cenné papíry, skladové listy, konosamenty, zboží atd. Jako zástavy mohou sloužit pohledávky i práva klienta, např. životní pojistky, autorská a patentová práva aj.

Převedení věci do vlastnictví

Zajištění úvěru lze provést převedením věci do vlastnictví věřitele. Převedení do vlastnictví věřiteli odstraňuje některé nevýhody zástav. Do vlastnictví věřitele může být takto převeden základní majetek, obvykle jeho movitá část.

Postoupení pohledávek

K zajištění úvěru může sloužit také postoupení (tzv. cese) pohledávek dlužníka. Banka si vymíňuje právo kontroly postupovaných pohledávek a právo některé druhy pohledávek vyřadit.

Důležitým hlediskem se proto stává pro banku bonita odběratele. Na bonitě odběratele závisí bonita úvěrovaných pohledávek. Banka tuto bonitu prověřuje a má právo některé pohledávky ze zajištění odmítnout.

Hypotéka

K zajištění úvěru slouží také často nemovitý majetek. Jde o pozemky, obytné a provozní budovy, sklady a jiné nemovitosti.

Z věcného hlediska je hypotékou zatížen majetek dlužníka, nikoliv dlužník. Z právního hlediska to znamená, že dlužník je vyloučen z výkonu práva k těmto nemovitostem. Znamená to, že majitel této nemovitosti je při disponování s nemovitostí (předání, prodej atd.) omezen, nebo mu je toto právo zcela znemožněno.

Předpokladem hypotekárního zajištění je průkazné dokladování vlastnického vztahu dlužníka k předmětným nemovitostem. Zatížení nemovitosti (hypotéka) musí být provedeno úředním zápisem v pozemkových knihách.

4. Bankovní kontrola

Po skutečném poskytnutí úvěru je nutné vývoj a plnění těchto předpokladů průběžně kontrolovat. Cíl bankovní kontroly spočívá konkrétně v ověřování, zda nedochází ke zhoršování finančního postavení dlužníka, zda úvěr byl použit na sjednaný účel, zda nedochází ke snižování firmou poskytovaných jistot atd.

Pojmy k zapamatování

obchodní banka – bilance banky – aktiva – pasiva – výkaz zisku a ztrát – úvěrové a úrokové riziko – likvidní riziko – vklady na viděnou – termínované účty – bankovní dluhopisy – kontokorentní úvěr – směnka vlastní a cizí – směnečné úvěry – lombardní úvěr – hypoteční úvěr – zajištění úvěru – analýza úvěrové způsobilosti – ručení – zástava – hypotéka

Otázky k úvaze

1. *Může mít obchodní banka právní formu společnosti s ručením omezeným ?*
2. *Jak se zobrazí v bilanci banky dividendy akcionářů banky ?*
3. *Jakým způsobem se odrazí ve výsledovce banky zvýšení úrokových sazeb u termínovaných vkladů ?*
4. *Může banka povolit klientovi čerpání kontokorentního úvěru, má-li klient u banky otevřen termínovaný účet ?*
5. *Lze protestovat neakceptovanou směnku na obecním úřadě ?*
6. *Jakými cenami ocení banka movitou věc v případě, že ji chce realizovat jako zástavu ?*